

Datum: 07.07.2021

Medij: Dnevnik

Rubrika: Kultura

Autori: Redakcija

Teme: mađarska književnost i pisci

Naslov: Poetske projekcije pustošenja

Napomena:

Površina: 172

Strana: 8

С Е Ћ А Њ Е : К А Р О Љ Ђ Ј У Н Г (1 9 4 4 – 2 0 2 1)

Поетске пројекције пustoшења

У Новом Саду је у 77. години умро проф. др Карољ Јунг, једно од најзначајнијих имена књижевности војвођанских Мађара. Основну школу завршио је у родном Богојеву, средњошколске године је провео у Суботици, а диплому професора мађарског језика стекао на Филозофском факултету у Новом Саду.

Био је члан Друштва књижевника Војводине и Савеза књижевника Мађарске. У периоду од 1966. до 1969. године био је секретар чувеног часописа „Уј симпозиум“, од 1970. до 1975. сарадник дечијег листа „Јо пајташ“, из Новог Сада, а од 1975. године постаје прво асистент, доцент, па ванредни а потом и редовни професор на катедри за мађарски језик Универзитета у Новом Саду. Његова ужа специјалност била је мађарска народна поезија и етнологија.

Јунг је имао 24 године кад су се у песничкој збирци *Гори шума* појавили његови и данас свежи текстови, набијени самоиронијом лирског субјекта – рано је открио поетску снагу мешања језика, српских стихова у мађарском контексту и других поетских позајмица, користећи уједно и сликовност колажа. Помислила сам и на то, да би почетке овог песничког опуса требало повезати са данашњицом у светлу оних друштвено-критичких атитуда које су се уобличавале под снажним утицајем оновремене авангарде – ова збирка је иначе објављена 1968. као прва књига у едицији Симпосион.

Већ у овој збирци се уобличава дијалогски однос према окружењу, пејзажу, културној баштини, истицање коезистенције са озбиљним, тешким историјским моментима. У наредној збирци песама, објављеној под насловом *Лако лелујање* (1970), пејзаж се појављује као формирано одступање у мета-

фори неуобичајене синтаксе. Овај пејзаж могуће је још, међутим, схватити и као терен позитивних могућности. „*Прасак се у њему одмара*“: ова експлозија овде је још могућност евентуалног расцветавања недовршених ружа. Али већ се појављује и негативна бука, звекет оружја и бат корака плаћеника испуњавају опште расположење лирског субјекта. Посвуда значења страности, туђинштине, већ се назиру и *руине једног компактнoг пејзажа*, и вијори туга. Још се сећам како ме је дубоко гануо гест Кароља Јунга

кад ми је 1991. године, у знак нашег особеног пријатељства, „*с извесном тугом*“ посветио збирку *Барбарикум*.

Према сведочењу стихова песме *Висока обала, река* (збирка *Чеге нема*, 1977), у овом пејзажу нема узвишица – „*нема се где попети ако једном затреба*“. Од тада је вечност страха најизразитија карактеристика овог песништва.

„*И наравно страх је вечан
Као и сам пејзаж*“...

Корнелија Фараго

